

УДК 37.013.42:373.2

DOI: 10.12958/2227-2844-2021-6(344)-1-93-102

Отрощенко Наталія Леонідівна,

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри
соціальної педагогіки ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка», м. Старобільськ, Україна.

nataliy29ot@gmail.com

<https://orcid.org/0000-0003-1448-7852>

СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГОТОВНОСТІ ДІТЕЙ 6-7 РОКІВ ДО НАВЧАННЯ В ШКОЛІ В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Готовність дитини до школи є однією з найважливіших задач навчання і виховання дітей дошкільного віку, її рішення в єдності з іншими завданнями дошкільної освіти дозволяє забезпечити цілісний гармонійний розвиток дітей цього віку. Готовність дітей до школи – складне, багатокомпонентне завдання, яке охоплює всі сфери життя майбутнього учня, а тому вимагає комплексу конкретно-наукових досліджень, оскільки низький рівень сформованості одного з компонентів готовності до школи тягне за собою відставання у розвитку інших, а в майбутньому – складну адаптацію до школи і можливі психологічні проблеми у дитини.

У вітчизняній психології теоретична проробка проблеми готовності дітей до школи ґрунтується на працях Л. Виготського, В. Мухіної, Д. Ельконіна, Л. Божович, Л. Венгера й ін. Обговорюючи проблему готовності дитини до школи, Д. Ельконін на перше місце ставив сформованість необхідних передумов навчальної діяльності. У кінці дошкільного віку повинна скластися особлива форма спілкування дитини з дорослим, яку М. Лисіна назвала як позаситуативно-особистісне спілкування. При цьому дорослий стає незаперечним авторитетом, зразком для наслідування. Важливе значення, у контексті розгляду поняття готовності дитини до школи, має введене Л. Божович поняття внутрішньої позиції школяра, яке покликане інтегрувати всі зміни особистості дитини, що забезпечують перехід від дошкільного до молодшого шкільного віку.

Поняття шкільної готовності представлено також в працях Т. Марцинковського, Н. Гуткіної, Г. Урунтаєвої, Г. Кравцова і О. Кравцової. Так, зокрема у роботах О. Кравцової під час характеристики психологічної готовності дітей до школи основний акцент робиться на ролі спілкування у розвитку дитини.

Разом з тим, аналіз наукової літератури показав, що залишаються недостатньо розробленими питання щодо формування та розвитку

готовності дітей 6-7 років до навчання в школі в умовах закладу дошкільної освіти. Саме тому *метою* нашого дослідження стало обґрунтування соціально-педагогічної характеристики готовності дітей 6-7 років до навчання у школі в умовах закладу дошкільної освіти. Для досягнення мети використано загальнонаукові методи теоретичного рівня (аналіз, синтез, порівняння, систематизація, узагальнення науково-теоретичних та емпіричних даних), методи емпіричного дослідження (спостереження, бесіда, аналіз документів та методики діагностики психологічних станів).

Одна з проблем підготовки до школи дітей в умовах дошкільної освіти полягає в тому, що дошкільні заклади працюють за різними програмами; при цьому кожен з них висуває свої показники розвитку, які тісно пов'язані з освітнім змістом, який закладено у програмі. Як наслідок, показники розвитку в різних програмах не співвідносяться один з одним, що спричинює відмінності в рівні підготовки дітей за основними показниками. До того ж переліки цих показників досить великі, що призводить до ускладнення у процесі їх діагностики та формалізму отриманих результатів.

Разом з тим, під час вступу до школи дитина піддається перевірці рівня досягнень за зовсім іншими критеріями, власними для кожної конкретної школи і нерідко завищеними. Отже, склалася ситуація розриву, з одного боку, між показниками розвитку, які використовують у різних дошкільних освітніх програмах, а з іншого – між показниками розвитку, що застосовуються на виході із закладу дошкільної освіти і при прийомі дитини до школи. Тому постає питання обґрунтування складових шкільної готовності та їх критеріїв розвитку у дітей 6-7 років.

Вступ до школи – переломний момент у житті дитини. Змінюється спосіб життя дитини, умови її діяльності, взаємини з дорослими і однолітками. Одним із завдань дошкільного закладу в даний період є підготовка дітей до школи.

За основу готовності дітей старшого дошкільного віку до навчання у школі, в основному, до уваги беруться показники психологічної готовності. При цьому вони представляються як сукупність окремих особистісних якостей дітей і розглядаються незалежно від психофізіологічного розвитку дитини. Відзначається певна тенденція до зниження і даного виду готовності (П. Блонський, А. Венгер, Н. Вьюнова, А. Гордієць, Н. Гуткіна, Т. Дубровіна, О. Філіппова).

У Базовому компоненті дошкільної освіти України до інваріантної частини відносять наступні складові, які, у свою чергу, передбачають сформовані відповідні навички дитини: «Особистість дитини», «Дитина в соціумі», «Дитина в природному довкіллі», «Дитина у світі культури», «Гра дитини», «Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі», «Мовлення дитини», що забезпечує неперервність змісту освітніх ліній дошкільної та початкової ланок. У документі зазначається: «Виключення з інваріантної частини будь-якої з освітніх ліній порушує цілісність

розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі» (Базовий компонент дошкільної освіти в Україні, 2021).

Тобто, іншими словами, сформована готовність передбачає наявність високого рівня розвитку усіх зазначених компонентів, певних вмінь та навичок у кожній сфері старшого дошкільника. Тому доцільно розглянути особливості психологічного розвитку саме даної вікової категорії та структуру готовності до навчання дітей 6-7 років саме в сучасних умовах закладу дошкільної освіти.

Підготовка до школи дітей припадає на старший дошкільний вік, який виділяється у педагогіці й психології як перехідний критичний період, який отримав назву кризи семи років і який є завершенням дошкільного віку. Старший дошкільний вік – це етап психічного розвитку від 5 до 7 років, провідною діяльністю якого є гра, а центральним утворенням – перехід від ігрової діяльності до навчальної та прийняття внутрішньої позиції школяра (Богуш, 2003).

На думку, Л. Божович, старший дошкільний вік – це час інтенсивного розвитку у дітей орієнтовної основи їх дій; період становлення особистості, який включає в себе систему мотивів і первинні естетичні норми. Особливості старшого дошкільного віку всебічно досліджувалися вітчизняними та зарубіжними педагогами і знайшли своє висвітлення в роботах Л. Венгера, Б. Волкова, З. Ікуніна, А. Леонтьєва, Н. Поддьякова.

Даючи загальну характеристику старшому дошкільнику, слід відзначити, що його розвиток йде за декількома напрямками: фізичний, психічний, соціальний, моральний, розвиток волі й діяльності.

Фізичний розвиток дитини протягом дошкільного періоду відбувається нерівномірно. Процеси окостеніння кістяка в старшому дошкільному віці йдуть вельми енергійно, проте кістяк ще слабкий. М'язи також ще дуже слабкі, тому дитина в цьому віці не може витримувати тривалого навантаження силовими вправами. При цьому дітям вдаються такі види ручної праці, як ліплення, плетіння, особливо при використанні матеріалу зі слабкою опірністю: глина і папір (Богуш, 2013, с. 134).

У старшому дошкільному віці відзначається бурхливий розвиток і перебудова фізіологічних систем організму: нервової, серцево-судинної, ендокринної, опорно-рухової. Організм дитини в цей період свідчить про готовність до переходу на вищий щабель вікового розвитку, який передбачає інтенсивні розумові та фізичні навантаження, пов'язані зі шкільним навчанням.

Старший дошкільний вік відіграє особливу роль і в психічному розвитку дитини, де основними змінами є (Максименко, 2003):

- формування нових механізмів діяльності та поведінки;
- формування стійкої структури мотивів;
- зародження нових соціальних потреб – у повазі й визнання дорослого і однолітків, потреба діяти у відповідності з встановленими

правилами і етичними нормами;

- прояв активного інтересу до колективних форм діяльності і прагнення в грі й діяльності бути кращим;
- виникнення нового (опосередкованого) типу мотивації – основи довольної поведінки;
- засвоєння певної системи соціальних цінностей.

Провідною діяльністю дітей дошкільного віку є гра, в якій відбувається розвиток всіх психічних процесів і сторін особистості дитини. У грі дитина осягає можливості заміщення одного предмета іншим. Розвиваючі ігри сприяють бурхливому розвитку образного мислення, мовлення, уяви. У сюжетно-рольовій грі у старших дошкільнят формується здатність аналізувати власні вчинки, бачити ситуацію з позиції іншої людини.

Одним з найважливіших досягнень дошкільного віку є усвідомлення свого соціального «Я», формування внутрішньої соціальної позиції. Однак діти ще не усвідомлюють, яке місце вони займають в житті. Тому усвідомлене прагнення змінитися у них відсутнє. Якщо нові потреби, що виникають у дітей цього віку, не знаходять реалізації у межах того способу життя, який вони ведуть, це викликає неусвідомлений протест і опір.

Істотним показником розвитку старшого дошкільника є оволодіння ним різними знаннями, наявність розгорнутих уявлень про навколишній світ. Відповідно, в даному віці є розуміння загальних зв'язків і закономірностей, що лежать в основі наукового знання, проте високого рівня пізнавальної діяльності діти досягають в тому випадку, якщо батьки і педагоги створюють для цього спеціальні умови (Базовий компонент дошкільної освіти в Україні, 2021).

У цілому, розвиток пізнавальної діяльності має такі зміни, як: дитина хоче дізнатися призначення предметів, встановити причинно-наслідкові зв'язки між явищами. Дитині дошкільного віку вже є властивим прийняття навчального завдання: дошкільник розуміє, що виконує будь-яку дію для того, щоб навчитися робити її правильно. Така дитина вже здатна використовувати засвоєний спосіб дії в нових умовах, порівняти свій результат зі зразком, побачити розбіжності (Запорожець, 1990).

У дошкільника активно формується і досвід міжособистісних відносин, що ґрунтується на умінні дитини приймати і грати ролі, передбачити і планувати дії іншого, розуміти його почуття і наміри. Відносини з людьми стають гнучкими, різнобічними і водночас цілеспрямованими. У цілому, для дітей дошкільного віку характерна товариськість і потреба в дружбі.

Можна відзначити важливий перелом в розвитку головного мозку дітей дошкільного віку: підвищується швидкість і міцність в корі великих півкуль умовних нервових зв'язків, розвивається гальмівна функція кори головного мозку – внаслідок цього з'являється можливість

керувати своєю поведінкою. Тому найважливіше досягнення дитини цього віку полягає в тому, що виконувани нею рухи та дії стають підконтрольними свідомості. Дитина не тільки відбирає їх, але і точно регулює їх силу, тобто спрямовує їх на досягнення результату, контролює, погоджує між собою. Можливість довільно регулювати свої рухи є найбільш істотним показником загального розвитку дошкільника.

Таким чином, старший дошкільний вік – це етап психічного розвитку дітей від 5 до 7 років. Провідним видом діяльності є гра, а центральним утворенням – прийняття внутрішньої позиції школяра. У грі вони відображають не тільки дії і операції з предметами, але й навчаються приймати і виконувати поставлене завдання. Формуються всі сторони особистості дитини: інтелектуальна, емоційно-вольова, дієво-практична; формуються і елементи трудової діяльності – навички самообслуговування, праця в природі.

Відповідно, для повноцінного розвитку старшого дошкільника потрібна цілеспрямована, організована підготовка до школи з урахуванням їх фізіологічних змін, вікових особливостей та потреб.

Особливе місце в наукових дослідженнях відводиться формуванню психологічної готовності до шкільного навчання. У неї входять три аспекти: особистісна, інтелектуальна і емоційно-вольова готовність. Особистісна готовність полягає в прагненні дитини до нової соціальної позиції школяра. Ця позиція знаходить своє відображення у відношенні дитини до вчителя, до однолітків, до самого себе і до навчальної діяльності. Дитина вчиться дотримуватися шкільний режим, не запізнюватися на заняття, виконувати домашнє завдання і виконувати завдання в школі. Дитина опановує умінням об'єктивно оцінювати себе і свою поведінку.

Навчальна мотивація, яка входить в особистісну готовність, формується у майбутнього першокласника в тому випадку, якщо є пізнавальна потреба, вміння працювати, дізнаватися. Інтелектуальна готовність полягає в розвитку зорово-моторних функцій, умінні працювати за зразком. Дитина починає аналізувати, вибудовувати причинно-наслідкові зв'язки, особливе місце займає експериментування, для виявлення невидимих ознак і властивостей предметів. Розвиваються пізнавальні процеси. Сприйняття стає диференційованим, з'являються судження і прояв симпатії і антипатії. Увага стає більш стійкою, збільшується обсяг пам'яті, з'являється наочно-образне і логічне мислення.

Проте, більшість науковців розглядають поняття готовності до школи з різних позицій і по-різному класифікують складові готовності.

Згідно наукових досліджень Л. Венгера, В. Холмівської, Л. Коломінського, О. Кравцової у структурі психологічної готовності до школи доцільно виокремити особистісну, інтелектуальну, соціально-психологічну, емоційно-вольову готовність.

На підставі запропонованих визначень процес підготовки до школи

передбачає цілеспрямовано організоване керівництво діяльністю дитини, яке ґрунтується на знанні закономірностей психічного розвитку, вікових особливостей і потреб дитини, у процесі якого відбувається розвиток всіх сторін особистості дошкільника.

Крім готовності дитини до школи результатом підготовки є шкільна зрілість, що відображає здатність дитини здійснити успішний перехід від дошкільного навчання до шкільного. Шкільна зрілість – це стан психіки і організму дитини, коли вона стає здатною відвідувати школу.

Фахівцями у галузі вікової психології вивчені критерії, які відображають особливості психіки дошкільника в цілому і є новоутвореннями, які виникли у процесі переходу від ігрової діяльності до навчальної.

М. Гуткіна у структурі готовності до школи висунула на перший план здатність до навчання, яка включає в себе два етапи інтелектуальних операцій. Перший – засвоєння нового правила роботи, другий – перенесення засвоєного правила виконання завдання на аналогічні, але не тотожні йому. Разом з М. Гуткіною багато дослідників виділяють процес оволодіння дитиною розумовими операціями (порівнянням, аналізом, синтезом, узагальненням, класифікацією) в якості найінформативнішого показника готовності до школи (Максименко, 2003).

Узагальнюючи перераховані критерії підготовки до школи дітей старшого дошкільного віку, класифікуємо їх в основні види компонентів готовності до школи, які включають фізичну, інтелектуальну і психологічну (особистісну) готовність, остання також ділиться на комунікативну, емоційно-вольову та мотиваційну.

Перший компонент – фізична готовність до школи – характеризує функціональні можливості дитини і стан її здоров'я, це результат фізичної підготовки, який досягнуто під час виконання рухових дій, необхідних для освоєння або виконання діяльності. Фізична готовність передбачає оцінку просторової орієнтації, координації рухів, росту, ваги, м'язового тону, стану нервової системи та аналізаторів, а також здоров'я дошкільника.

Н. Зайцева, Т. Сорокіна вважають, що здоров'я тісно взаємопов'язане з психологічним здоров'ям і інтелектуальними здібностями, а значить, від фізичної готовності залежить і успіх у школі. Так як у школі дитина відчуває сильне фізичне навантаження, важливо зміцнювати її здоров'я через спорт, загартовування, дотримання режиму сну і харчування.

Наступним компонентом є інтелектуальна або розумова готовність, яка представляє собою досягнення високого рівня пізнавальних процесів – це аналітичне мислення, здатність до довільності уваги, логічне запам'ятовування, диференційованість сприйняття, графічний навик, мовні знання і вміння, математичні знання і уявлення, уміння виділяти ознаки і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між ними, вміння

класифікувати і порівнювати об'єкти.

Сформованість інтелектуальної готовності також характеризує високий рівень допитливості й інтерес до нових знань, наявність у дитини світогляду і запасу конкретних знань про себе, про свою сім'ю, побут, навколишній світ. У цілому інтелектуальна готовність відбиває функціональне дозрівання головного мозку.

І, нарешті, невід'ємна частина підготовки до школи – психологічна або особистісна готовність – це сукупність окремих особистісних якостей і компетенцій старших дошкільників, достатній рівень психічного розвитку для освоєння шкільної освітньої програми в умовах навчання в групі однолітків.

До даних мотивів Є. Рогов доповнює також моральні мотиви, серед яких для підготовки до школи важливі такі: принести користь, зберегти позитивні взаємини з людьми.

Отже, мотиваційна готовність передбачає ставлення до навчальної діяльності як до суспільно значимої справи і прагнення до придбання знань. Передумова виникнення цих мотивів – загальне бажання дошкільника вступити до школи і розвиток допитливості. Така спрямованість дошкільника на шкільне навчання виступає найважливішою передумовою комфортного входження його в освітній процес та повну адаптацію до нього, прийняття ним відповідних шкільних вимог і повноцінного включення в навчальний процес.

Крім формування мотивації до навчання особистісна готовність включає досягнення певного рівня емоційної стійкості, зниження кількості імпульсивних реакцій, здатність поставити мету і створити план дій, вміння оцінити результат своєї дії, навик контролю своєї поведінки і підпорядкування правилам, дотримання дисципліни і режиму – все це становить емоційно-вольову готовність.

Також важливим є комунікативний аспект особистісної готовності дошкільника до навчання в школі. Комунікативна готовність це наявність конструктивної взаємодії дошкільника з дорослими та однолітками. Даний компонент передбачає розвиток у дітей потреби в спілкуванні з іншими, вміння підкорятися інтересам і звичаям дитячої групи, обмін раціональною та емоційною інформацією, досвідом, знаннями і вміннями.

У психолого-педагогічній літературі зроблені спроби визначити основні компоненти, які найбільш повно характеризують комунікативну готовність дітей до школи.

Так, О. Кравцова вважає, що основними критеріями комунікативної готовності є спілкування з дорослим і взаємодія з однолітками, які створюють соціальну ситуацію розвитку дошкільника, зміни його ставлення до самого себе.

Аналіз наукових робіт щодо проблеми спілкування в дошкільному віці дозволяє вважати, що до кінця дошкільного періоду спілкування набуває специфічну, вкрай важливу рису – довільність. Зміст і будова

спілкування до кінця дошкільного віку починають характеризуватися вже не тільки безпосередніми предметними ситуаціями і взаємовідносинами з оточуючими, а й свідомо прийнятими завданнями, правилами, вимогами, тобто певним контекстом. Однак навіть при всій значущості спілкування для дітей старшого дошкільного віку та підготовки до школи не у всіх освітніх програмах і не в повному обсязі відображені розділи і напрямки, що відповідають за комунікативну готовність дитини. Тому педагогам необхідно самостійно розробляти плани заходів з даного напрямку.

Таким чином, соціально-педагогічна характеристика готовності дітей 6-7 років до навчання в школі в умовах закладу дошкільної освіти дає змогу виокремити три основні компоненти шкільної готовності – фізичну, інтелектуальну і психологічну готовність. Саме ці показники є основними під час відбору дітей до школи та під час їх психодіагностичного обстеження і визначають рівень готовності дитини й дають змогу планувати перспективи розвитку дітей в подальшому, а також можливості їх соціально-психологічної адаптації в умовах шкільного навчання.

Список використаної літератури

1. Базовий компонент дошкільної освіти в Україні. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini> (дата звернення 10.09.2021). **2. Богуш А. М.** Парадигма дитинства у контексті розвитку особистості дошкільника. *Гуманітарний вісник Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету ім. Г. Сковороди : наук.-теорет. часопис.* 2003. № 4. С. 92–99. **3. Богуш А. М.,** Маліновська Н. В. Перші кроки грамоти: передшкільний вік : навчальний посібник. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2013. 424 с. **4. Готовність** дитини до навчання ; упоряд. С. Максименко, К. Максименко, О. Главник. Київ : Мікрос-СВС, 2003. 112 с. (Психологічний інструментарій). **5. Запорожець А. В.** Підготовка дітей до школи. Основи дошкільної педагогіки ; за ред. А. В. Запорожця, Г. А. Маркової. Москва, 1990. 257 с.

References

1. Bazovyi komponent doshkilnoi osvity v Ukraini [Basic component of preschool education in Ukraine]. Retrieved from <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini> [in Ukrainian]. **2. Bogush, A. M.** (2003). Paradyhma dytynstva u konteksti rozvytku osobystosti doshkilnyka [Paradigm of childhood in the context of preschool child personality development]. *Humanitarnyi visnyk Pereiaslav-Khmelnytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu im. H. Skovorody: nauk.-teoret. chasopys – Humanitarian Bulletin of Pereiaslav-Khmelnytsky State Pedagogical University named after G. Skovoroda: scientific-theoretical journal*, 4, 92-99

[in Ukrainian]. 3. **Bogush, A. M.** (2003). *Pershi kroky hramoty: peredshkilnyi vik* [First steps of literacy: pre-school age]. Kyiv: Vydavnychi Dim «Slovo» [in Ukrainian]. 4. **Maksymenko, S., Maksymenko, K., & Hlavnyk, O.** (2003). *Hotovnist dytyny do navchannia* [Child's readiness to learn]. Kyiv: Mikros-SVS [in Ukrainian]. 5. **Zaporozhets, A. V.** (1990). *Pidhotovka ditei do shkoly. Osnovy doshkilnoi pedahohiky* [Preparing children for school. Fundamentals of preschool pedagogy]. Moscow [in Russian].

Отрощенко Н. Л. Соціально-педагогічна характеристика готовності дітей 6-7 років до навчання в школі в умовах закладу дошкільної освіти

У статті акцентовано, що готовність дитини до школи є однією з найважливіших задач навчання і виховання дітей дошкільного віку, її рішення в єдності з іншими завданнями дошкільної освіти дозволяє забезпечити цілісний гармонійний розвиток дітей цього віку. Охарактеризовано старший дошкільний вік як етап психічного розвитку дітей від 5 до 7 років. Провідним видом діяльності є гра, а центральним утворенням – прийняття внутрішньої позиції школяра. Узагальнено показники підготовки до школи дітей старшого дошкільного віку, класифікуємо їх в основні види компонентів готовності до школи, які включають фізичну, інтелектуальну і психологічну (особистісну) готовність, остання також ділиться на комунікативну, емоційно-вольову та мотиваційну. Резюмовано, що саме ці показники є основними під час відбору дітей до школи, їх психодіагностичного обстеження; визначають рівень готовності дитини й дають змогу планувати перспективи розвитку дітей в подальшому, а також можливості їх соціально-психологічної адаптації в умовах шкільного навчання.

Ключові слова: заклад дошкільної освіти, діти 6-7 років, готовність до школи, показники, компоненти.

Отрощенко Н. Л. Социально-педагогическая характеристика готовности детей 6-7 лет к обучению в школе в условиях учреждения дошкольного образования

В статье акцентировано, что готовность ребенка к школе является одной из важнейших задач обучения и воспитания детей дошкольного возраста, ее решение в единстве с другими задачами дошкольного образования позволяет обеспечить целостное гармоничное развитие детей этого возраста. Охарактеризован старший дошкольный возраст как этап психического развития детей от 5 до 7 лет. Ведущим видом деятельности является игра, а центральным образованием – принятие внутренней позиции школьника. Обобщены показатели подготовки к школе детей старшего дошкольного возраста, классифицировано их в основные виды компонентов готовности к школе, включающие физическую, интеллектуальную и психологическую (личностную) готовность, последняя также делится на коммуникативную,

эмоционально-волевою и мотивационную. Резюмировано, что именно эти показатели являются основными при отборе детей в школу, их психодиагностического обследования; определяют уровень готовности ребенка и позволяют планировать перспективы развития детей в дальнейшем, а также возможности их социально-психологической адаптации в условиях школьного обучения.

Ключевые слова: заведение дошкольного образования, дети 6-7 лет, готовность к школе, показатели, компоненты.

Otroshchenko N. Socio-Pedagogical Characteristics of the Readiness of Children 6-7 Years Old to Study at School in a Preschool Institution

The article emphasizes that the child's readiness for school is one of the most important tasks of education and upbringing of preschool children, its solution in conjunction with other tasks of preschool education allows to ensure the holistic harmonious development of children of this age. Older preschool age is characterized as a stage of mental development of children from 5 to 7 years. The leading type of activity is play, and the central formation is the acceptance of the inner position of the student. The indicators of preparation for school of older preschool children are generalized, we classify them into the main types of components of readiness for school, which include physical, intellectual and psychological (personal) readiness, the latter is also divided into communicative, emotional and motivational. It is summarized that these indicators are the main ones during the selection of children for school, their psychodiagnostic examination; determine the level of readiness of the child and allow to plan the prospects of children's development in the future, as well as opportunities for their socio-psychological adaptation in school.

Key words: preschool institution, children 6-7 years old, readiness for school, indicators, components.

Стаття надійшла до редакції 14.09.2021 р.

Прийнято до друку 24.09.2021 р.

Рецензент – д. п. н., проф. Харченко С.Я.